

PROGRAMPAKKE: HELSEFREMMEDE BARNEHAGER

Godt begynt – er halvveis fullført. Folkehelseprogram i Agderfylkene.

MÅL

- Flere barn og unge på Agder opplever god psykisk helse
- Redusere sosial ulikhet i barn og unges psykiske helse og livskvalitet

Nøkkelord

Likere muligheter - Tilgjengelighet – Minoritetsspråklige barn – Tilhørighet - Kompetanse hos personell - Utvikling av barns sosiale kompetanser – Barnefattigdom – Trivsel og omsorg – Mobbing - Godt samarbeid mellom foreldre og barnehage – Støtte, kunnskap, veiledning til foreldre – Barnehagen som sosial arena for å knytte sosiale bånd mellom foreldre – Læringsmiljø - Påvirkning av barnas aktivitets- og levevaner - Emosjonell og kognitiv utvikling – Inkludering - Medvirkning.

Kunnskapsbasert og systematisk folkehelsearbeid

- Tiltak skal baseres på kommunens eget utfordringsbilde (oversiktsarbeid), målsettinger og planer
- Tiltak skal ligge i kunnskapsfront og inkludere forskning og innovasjon
- Tiltak skal bidra til å integrere psykisk helse og trivsel som en del av det lokale folkehelsearbeidet og fremme lokalt rusforebyggende arbeid (også i oversiktsarbeid etter folkehelseloven)
- Tiltak skal ha overføringsverdi og bidra til at det jobbes mer tverrfaglig og kunnskapsbasert med folkehelse
- Tiltak skal evalueres og være tenkt inn i et langsiktig perspektiv, dvs. hvordan prosjekterresultater og -erfaringer skal benyttes i det videre folkehelsearbeid.

Samarbeid/samhandling

Interessenter og aktører må aktivt involveres. Tiltaksutvikling skal baseres på samskaping og tverrfaglig samarbeid mellom blant annet aktører i kommunen (inkl. private barnehager), kompetanse- og forskningsmiljøer og ikke minst barn og foreldre. Andre relevante aktører kan være f.eks. fra frivillig sektor og helsetjenesten. Det må være et godt og reelt samarbeid mellom partene. Plan for medvirkning.

Hvilke tiltak er relevante?

Ulike tiltak kan fremme barns helse og livskvalitet. Barnehagen skal gi omsorg, opplevelse av trygghet og tilhørighet. Tiltak kan f.eks. være styrking av psykososiale forhold, relasjoner og barnas trygghet. Viktig å ta i bruk tiltak som bidrar til å redusere sosial ulikhet i psykisk helse og trivsel blant barn. "Tiltak" kan forstås bredt i den forstand at det også kan omhandle utprøving av organisatoriske endringer eller samhandlingstiltak (i kommunen). Tiltaksutviklingen avgrenses mot individuelle tiltak og behandlingstiltak.

Evaluerings

Alle tiltak og metoder som utvikles/utprøves skal evalueres. De skal så langt det lar seg gjøre effektivevaluere, i samarbeid med et forsknings- eller kompetansemiljø. Hvor dette ikke lar seg gjøre må kommunene gjennomføre kvalitativt gode egevalueringer av tiltakene (denne type evalueringdesign bør også utarbeides i samarbeid med forsknings- og kompetansemiljø).

Når det gjelder barnehage kan relevante indikatorer f.eks. være språkferdigheter, sosial og emosjonell utvikling (ASQ/ASQ-SE/SDQ), andel minoritetsspråklige barn i barnehage mv. Det kan også være relevant å f.eks. evaluere systematikk og håndtering av tverrfaglig samarbeid rundt risikoutsatte barn i barnehage mv. Les mer om evaluering og veiledninger for kommuner som skal planlegge og gjennomføre evalueringer av folkehelseiltak, her

<https://www.fhi.no/kk/folkehelseiltak/>

Kompetansedeling

De utviklede tiltak og metoder må ha overføringsverdi (også til andre kommuner) og være tenkt inn i et langsiktig perspektiv for det videre folkehelsearbeid i kommunen. Kompetansedeling skal skje gjennom skriftlig videreformidling av resultater og evaluering, samt deltakelse i regionale kunnskaps- og kompetansenettverk.